

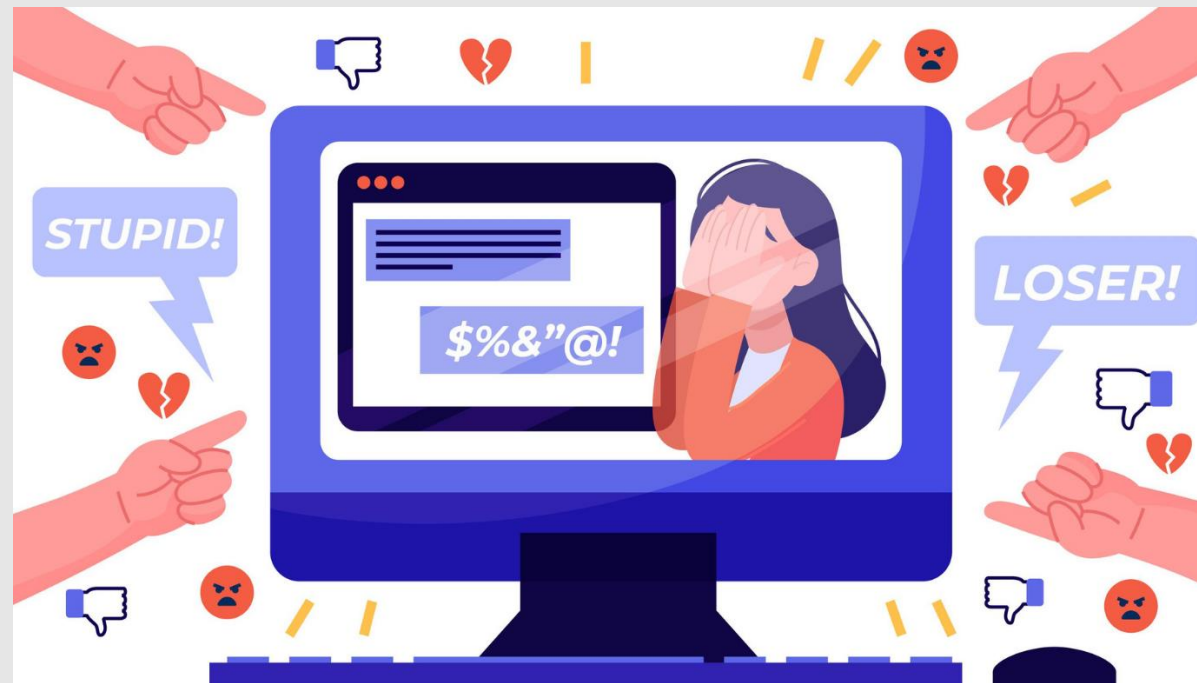

KAKO SE ZAŠTITITI OD DIGITALNOG NASILJA?

Nikolija Jaredić

Šta je digitalno nasilje?

- Nasilje na internetu je svaki oblik nasilja koje nastaje upotrebom digitalnih tehnologija.
- Može se odvijati na društvenim mrežama, aplikacijama za razmenu poruka, gejming platformama i mobilnim telefonima. To je ponašanje koje se ponavlja i koje ima za cilj da uplaši, naljuti ili osramoti osobe koje su napadnute.

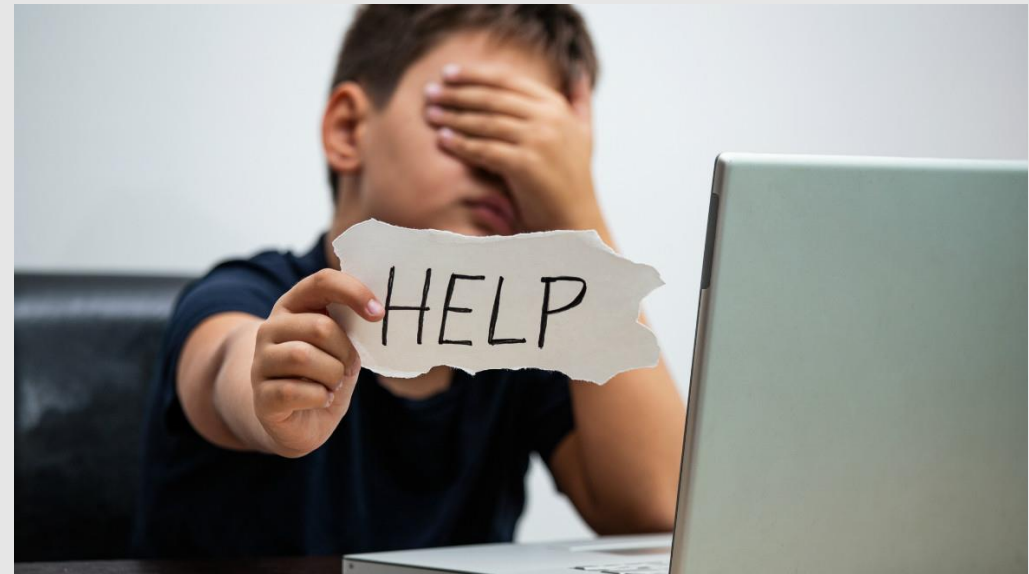
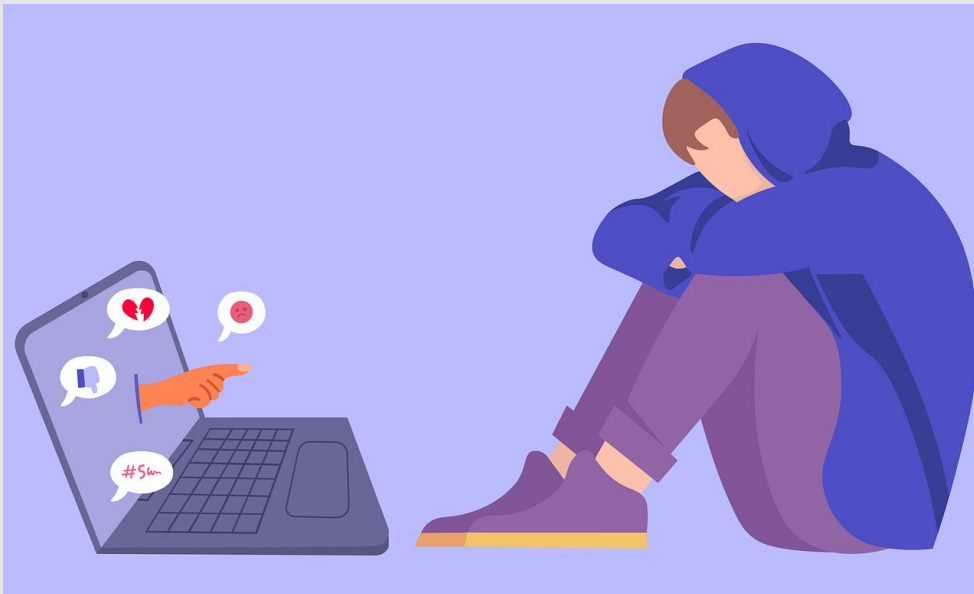

Primeri digitalnog nasilja

- širenje neistina ili objavljivanje sramotnih fotografija nekoga na društvenim mrežama
- slanje pretnji preko platforme za razmenu poruka
- lažno predstavljanje i slanje neprikladnih poruka drugima u tuđe ime.
- sadržaji koji duže i kontinuirano vređaju ličnost žrtve
- podsticanje na upotrebu govora mržnje i nasilja
- iskorišćavanje žrtve u seksualnoj konotaciji
- insinuiranje ili otvorena povreda seksualnosti žrtve.

Koje su posledice digitalnog nasilja?

- Mentalno - osećaj uznemirenosti, neprijatnosti, neadekvatnosti, ljutnje
- Emocionalno - osećaj srama ili gubitak interesovanja za stvari u kojima je osoba pre uživala
- Fizički - umor (gubitak sna) ili simptomi poput bolova u stomaku i glavobolje
- U ekstremnim slučajevima, digitalno nasilje može čak dovesti do toga da osoba izvrši samoubistvo.

Ako si žrtva nasilja na internetu...

- Promisli pre nego što bilo šta preduzmeš.
- Ne dozvoli sebi da kažeš ili uradiš nešto zbog čega ćeš se kasnije kajati.
- Ne odgovaraj na uznemirujuće i preteće poruke.
- Sačuvaj dokaze uznemiravanja. Ne briši poruke pre nego što ih sačuvaš.
- Onemogući osobi koja te uznemirava da ponovo stupi u kontakt s tobom. Blokiraj sadržaj, stranu na društvenoj mreži, grupu, nalog ili sajt ili nalog osobe koja te uznemirava.
- Podeli negativno iskustvo sa osobom u koju imaš poverenja (prijatelji ili odrasle osobe - roditelji, članovi porodice, odeljenjski starešina, nastavnici, pedagog, psiholog,..)
- Ne krivi sebe zbog toga što ti se dogodilo.

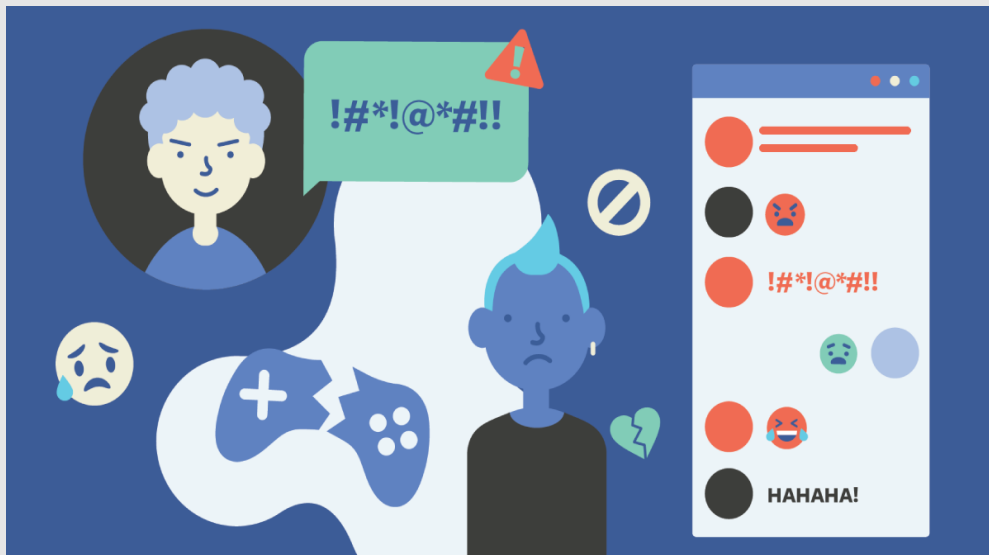

KOME DA SE OBRATIM, KOME DA PRIJAVIM NASILJE?

- Svaki oblik nasilja, pa i digitalno, prijavljuje se u školi (odeljenjski starešina, nastavnici, pedagog, psiholog,..)
- SOS aplikacija na Fejsbuk stranici Biraj reči, hejt spreči
- Net patrola za prijavu nelegalnih i štetnih sadržaja na internetu (prijava@netpatrola.rs)
- SOS telefon Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja (0800 200 201)
- Odeljenje za borbu protiv visokotehnološkog kriminala MUP Republike Srbije (childprotection@mup.gov.rs)
- Sve socijalne mreže svojim korisnicima pružaju mogućnost prijavljivanja nasilja koje se desilo na mreži

NEKI REZULTATI ISTRAŽIVANJA:

- 95% nasilja na internetu spada u vršnjačko nasilje (cyber bullying)
- digitalno nasilje doživelo je 66% srednjoškolaca
- 30% srednjoškolaca je čulo ili videlo da njihovi vršnjaci trpe digitalno nasilje
- 84% srednjoškolaca je sebe izložilo nekom od rizika na internetu (komunikacija sa nepoznatim osobama, prihvatanje zahteva za prijateljstvo od nepoznatih osoba, davanje ličnih podataka nepoznatim osobama, pristali su da se susretnu sa osobama koje su upoznali preko interneta/društvenih mreža,...)

Da li postoji kazna za digitalno nasilje?

- Većina škola ozbiljno shvata nasilje na internetu i pokrenuće postupak protiv njega. Ako te drugi učenici vređaju ili maltretiraju u digitalnom prostoru, prijavi nasilje svojoj školi. Ljudi koji su žrtve bilo kog oblika nasilja, uključujući ono koje se odigrava na internetu, imaju pravo na pravdu i da nasilnik odgovara za krivično delo. Zakoni protiv nasilja, posebno digitalnog, su još uvek novina i ne postoje u svim državama. Zbog toga se mnoge zemlje oslanjaju na druge relevantne zakone, poput zakona protiv uznemiravanja, kako bi kažnjavali nasilje u digitalnom prostoru.

HVALA NA PAŽNJI!